



2018

Министерство за финансии

**Сектор за јавна внатрешна
финансиска контрола**

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА СИСТЕМОТ НА ЈАВНА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА
КОНТРОЛА ЗА 2018 ГОДИНА**

Скопје, јули 2019 година

СОДРЖИНА

Страна

РЕЗИМЕ

1. ВОВЕД	6
1.1. Законска основа за изготвување на Годишниот извештај	6
1.2. Цел на Годишниот извештај.....	6
1.3. Основа за подготовка и опфат на Годишниот извештај.....	7
1.4. Доставени годишни финансиски извештаи за 2018 година.....	7
1.4.1. Мерки и активности за подобрување на квалитетот на годишното известување.....	8

2. ИЗВЕШТАЈ ЗА КВАЛИТЕТОТ И СОСТОЈБАТА НА ФИНАНСИСКОТО

УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА	9
2.1 СОСТОЈБА НА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИСКО УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА.....	9
2.1.1 Состојба во воспоставувањето и екипираноста на единиците за финансиски прашања	9
2.1.1.1 Мерки за подобрување на воспоставувањето, екипираноста и квалитетот во работењето на единиците за финансиски прашања.....	9
2.2. АНАЛИЗА НА ПРАШАЛНИКОТ ЗА САМОПРОЦЕНКА НА СИСТЕМОТ ЗА ФИНАНСИСКО УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА.....	10
А. КОНТРОЛНА СРЕДИНА.....	10
Б. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ.....	16
В. КОНТРОЛИ.....	17
Г. ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ.....	19
Д. МОНИТОРИНГ И ПРОЦЕНКА НА СИСТЕМОТ.....	22

3. ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕНИТЕ РЕВИЗИИ И АКТИВНОСТИ

НА ВНАТРЕШНАТА РЕВИЗИЈА ВО 2018 ГОДИНА	24
3.1. Организација и екипираност на внатрешната ревизија согласно евиденцијата на Централната единица за хармонизација.....	24
А. Мерки за подобрување на организацијата и екипираноста на внатрешната ревизија.....	25
3.2. Состојба на внатрешната ревизија согласно доставените годишни извештаи за 2018 година.....	25
Б. Мерки за подобрување на состојбата и известувањето на ЕВР.....	26
3.2.1. Состојба на внатрешната ревизија на централно ниво согласно доставените годишни извештаи за 2018 година.....	26
3.2.2. Состојба на внатрешната ревизија на локално ниво согласно доставените годишни извештаи за 2018 година.....	28
В. Мерки за унапредување на спроведувањето на внатрешна ревизија на централно и локално ниво.....	29

4. ЦЕНТРАЛНА ЕДИНИЦА ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈА..... 32

4.1. Реализирани активности на Централната единица за хармонизација во 2018 година.....	32
4.1.1. Соработка со клучни носители на буџетските реформи и реформата	

во јавната администрација.....	33
4.1.2 Активности поврзани со поглавјето 32 - Финансиска контрола	33
4.2. Активности на Централната единица за хармонизација во 2019 година	34

**5.ЗАКЛУЧНИ
СОГЛЕДУВАЊА.....35**

**ПРИЛОЗИ.....
38**

1. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле Годишен финансиски извештај
2. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат основано посебна единица за финансиски прашања
- 3.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат назначено раководители на единиците за финансиски прашања
- 4.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат назначено одговорен сметководител
- 5.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат донесено Стратегија за управување со ризици
- 6.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат изготвено Регистар на ризици
- 7.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешна ревизија

РЕЗИМЕ

Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола - Централна единица за хармонизација е организациона единица во рамки на Министерството за финансии која е одговорна за хармонизација на активностите за развој на системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор. Согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, Централната единица за хармонизација изготвува Годишен извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола.

Овој извештај е изготвен со цел согледување на степенот на развој на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија и известување на Владата на Република Северна Македонија и другите засегнати страни за активностите спроведени во извештајниот период како и обезбедување насоки за идниот развој на овој систем.

Обврската за доставување Годишен финансиски извештај за 2018 година ја исполнија 80% од буџетските корисници на централно ниво и 70% од буџетските корисници на локално ниво.

Спроведената анализа на годишните финансиски извештаи, укажува на потребата од подобрување на годишното известување преку воспоставување годишно известување ориентирано кон утврдување и отстранување на слабостите и неправилностите, проширување на обврската за изготвување годишен извештај (покрај за буџетските и за вонбуџетските корисници) и воведување обврска вонбуџетските корисници, годишните извештаи да ги доставуваат до матичното министерство/буџетскиот корисник.

Заради подобрување на воспоставувањето, екипираноста и квалитетот во работењето на ЕФП, се наметнува потребата од ослободување на малите буџетски корисници од задолжително основање на ЕФП, а назначување лице за координација на развојот на финансиското управување и контрола.

Со цел подобрување на квалитетот на секторските стратегии, се наметнува потребата од поврзување на секторското стратешко планирање со стратешките приоритети на Владата и финансиските ресурси во среднорочното буџетско планирање и воспоставување каскаден модел на цели во стратешките и годишните планови.

Заради подобрување на управувањето со ризиците, се наметнува потребата од подобрување на известувањето и проширување на улогата на матичните министерства/буџетски корисници во спречување/намалување на ризиците во институциите од нивната целокупна надлежност.

Иако, анализата на податоците кои се однесуваат на контролите, укажува дека скоро 80% буџетските корисници на централно и локално ниво имаат пишани интерни процедури кои редовно се ажурираат, се наметнува потребата од донесување/ажурирање процедури за клучните процеси во финансиското управување

и контрола, како и уредување на начинот на соработка со буџетските корисници од втора линија.

Анализата на податоците за воспоставените информации и комуникации, укажува дека кај буџетските корисници, воглавно е воспоставен внатрешен систем за известување, меѓутоа, се наметнува потребата од понатамошен развој на сметководствениот систем, дефинирање начин за размена на информации помеѓу матичната институција и институциите во надлежност и воспоставување систем за комуникација со граѓаните, односно со корисниците на услуги преку кој можат да дадат предлози за подобрување во давањето услуги.

Воспоставениот мониторинг и проценка на системот, кај буџетските корисници воглавно се спроведува преку постојан мониторинг, самопроценка и внатрешна и надворешна ревизија, меѓутоа, се наметнува потребата од зајакнување на делегирањето на овластувања на раководителите за донесување одлуки и управување со човечки ресурси, подобрување на известувањето за реализација на целите и зајакнување на отчетноста на матичните министерства/буџетски корисници.

Од вкупно 174 буџетски корисници, извештај за извршени ревизии и активности на внатрешната ревизија доставија 113 (65%), односно 59 од централно и 54 од локално ниво.

Процентот на буџетски корисници кои не доставиле извештај за работа на внатрешната ревизија изнесува 35%, од кои 12% се буџетски корисници кои имаат функционална единица за внатрешна ревизија (ЕВР) но не доставиле годишен извештај, 15% се буџетски корисници кои имаат основано ЕВР но истите се нефункционални поради тоа што немаат ревизори и 8% се буџетски корисници кои имаат обврска за основање но не основале ЕВР.

Анализата на податоците покажува дека просечниот број на ревизори кај буџетските корисници на централно ниво е 1,61 ревизор по единица за внатрешна ревизија, а кај буџетските корисници на локално ниво овој просек изнесува 1,07, што значително влијае на квалитетот на внатрешната ревизија.

Заради ова се наметнува потребата од окрупнување на ЕВР преку промена на критериумите за воспоставување на ЕВР согласно кои малите буџетски корисници ќе бидат ослободени од обврската за основање на ЕВР и зајакнување на ЕВР во матичните министерства/буџетски корисници во спроведувањето на внатрешна ревизија кај субјектите во нивна надлежност, како и зајакнување на улогата на Централната единица за хармонизација во спроведување проверки на квалитетот на работењето на ЕВР.

Имајќи предвид дека процентот на реализирани препораки на внатрешната ревизија е незадоволителен (57%) и дека спроведувањето на посложени ревизии изостанува, се наметнува потребата од подобрување на квалитетот на дадените препораки и зголемување на знаењата и вештините на ревизорите за спроведување на посложени ревизии, преку организирање обуки и соодветни пилот ревизии.

1. ВОВЕД

Министерството за финансии, Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола е организациона единица надлежна за хармонизација и развој на системите за внатрешни финансиски контроли во јавниот сектор, која врз основа на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола¹ (во натамошниот текст: Закон) е задолжена за изготвување Годишен извештај за функционирање на системот на јавната внатрешна финансиска контрола (во натамошниот текст: Годишен извештај).

Годишниот извештај ја прикажува состојбата на системот на внатрешни финансиски контроли кај буџетските корисници на централно и локално ниво.

Системот на внатрешни финансиски контроли е воспоставен за обезбедување на добро финансиско управување во јавниот сектор, со цел насочување и контролирање на финансиските ефекти на работењето на начин да ја поддржат реализацијата на целите, при тоа, користејќи ги средствата на законит, правилен, економичен, ефикасен и ефективен начин.

За развој на ефикасен и ефективен систем на внатрешни финансиски контроли одговорни се раководителите на буџетските корисници на државниот буџет и буџетите на единиците на локална самоуправа и Градот Скопје (во натамошниот текст: раководители на буџетските корисници).

Поради својата сложеност, внатрешните финансиски контроли бараат континуирано следење и проценка на нивната соодветност и функционалност која се спроведува преку самопроценка на системот од раководството, како и активностите на внатрешната и надворешната ревизија. Врз основа на наведеното, согледан е степенот на развој на системот на внатрешни финансиски контроли во 2018 година, заради што во Годишниот извештај се дадени мерки за неговиот понатамошен развој.

1.1. Законска основа за изготвување на Годишниот извештај

Согласно член 48 алинеја 11 од Законот, Годишниот извештај е изготвен врз основа на анализа на Прашалникот за самопроценка на системот за финансиско управување и контрола и Извештајот за извршените ревизии и активности на внатрешната ревизија доставени со годишниот финансиски извештај од буџетските корисници до Министерството за финансии и врз основа на извршените активности поврзани со спроведувањето на координацијата на развојот на системите за внатрешна финансиска контрола, за кои е задолжена Централната единица за хармонизација.

1.2. Цел на Годишниот извештај

Годишниот извештај се изготвува заради целосно согледување на степенот на развој на системот на внатрешни финансиски контроли, како и известување на Владата на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Влада на РСМ) и другите засегнати страни за активностите кои се спроведени во извештајниот период, како и

¹„Службен весник на Република Македонија“ бр. 90/2009, 188/2013 и 192/15

поради утврдување активности за понатамошен развој на системот на внатрешните финансиски контроли и внатрешната ревизија.

1.3. Основа за подготовка и опфат на Годишниот извештај

Годишниот извештај за 2018 година е изготвен врз основа на анализа на:

- пополнетиот Прашалник за самопроценка на системот за финансиско управување и контрола, како дел од доставените извештаи за активностите за воспоставување и развој на финансиското управување и контрола,
- доставениот Извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија и
- доставената Изјава за квалитетот и состојбата за внатрешните контроли,

како и доставените финансиски извештаи :

- Извештај за планирани и потрошени средства по ставки (споредбен табеларен приказ),
- Извештај за реализирани програми, проекти и договори,
- Годишни сметки или консолидирана годишна сметка и
- Извештај за спроведени самопроценки

од министерствата и другите органи на државната управа, прва линија буџетски корисници, општините и Градот Скопје.

Освен податоците дадени во ГФИ, за целите на овој годишен извештај, користени се податоци од расположливите ревизорски извештаи на Државниот завод за ревизија, во кои исто така, беа воочени информации за забележаните слабости во системот на внатрешни финансиски контроли во управувањето со буџетскиот циклус. При ова, земен е во предвид Годишниот извештај за работењето на ДЗР и извршените ревизии во 2018 година² кој содржи информации за мислењата на Државниот завод за ревизија од ревизиите извршени во 2018 година, кои се однесуваат на финансиските извештаи и деловните активности на буџетските корисници за 2017 година. Наодите и препораките дадени во извештаите на Државниот завод за ревизија, буџетските корисници ги користат при самопроценките на системите за внатрешна контрола во областите каде што се утврдени неправилности и пропусти во работењето.

1.4 Доставени годишни финансиски извештаи за 2018 година

Обврска за доставување на ГФИ во 2018 година имаа 174 буџетски корисници, од кои 93 се на централно и 81 на локално ниво (општините и Градот Скопје).

²http://www.dzr.mk/Uploads/DZR_GI_2018_REDUCE.pdf

Табела 1: Преглед на буџетски корисници кои имаа обврска за доставување на ГФИ за 2018 година и буџетски корисници кои доставиле ГФИ

Буџетски корисници	Број на буџетски корисници кои треба да достават ГФИ	Број на буџетски корисници кои доставиле ГФИ	Број на буџетски корисници кои не доставиле ГФИ	% на буџетски корисници кои не доставиле ГФИ
Централно ниво	93	74	19	20%
Локално ниво	81	57	24	30%
Вкупно	174	131	43	25%

Од вкупно 174 буџетски корисници од централно и локално ниво во 2018 година, ГФИ доставија 131 буџетски корисник, а не доставија 43 односно 25%³.

(1.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле Годишен финансиски извештај).

1.4.1 Мерки за подобрување на квалитетот на годишното известување

Спроведената анализа на годишните финансиски извештаи, укажува на потребата од подобрување на годишното известување со:

- воспоставување годишно известување ориентирано кон утврдување и отстранување на слабостите и неправилностите преку:
 - самопроценка на достапните информации и резултатите од работата на внатрешните и надворешните ревизори,
 - проширување на обврската за изготвување годишен извештај, покрај за буџетските и за вонбуџетските корисници и
 - изготвување извештај за отстранетите слабости и неправилности.
- проширување на обврската за изготвување годишен извештај, покрај за буџетските и за вонбуџетските корисници и
- воведување обврска вонбуџетските корисници⁴ годишните извештаи да ги доставуваат до матичното министерство/буџетскиот корисник .

³Во претходната година, ГФИ не доставија 33 буџетски корисници

⁴ Органи во состав, втора линија буџетски корисници и државни претпријатија

2.ИЗВЕШТАЈ ЗА КВАЛИТЕТОТ И СОСТОЈБАТА НА ФИНАНСИСКОТО УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

2.1 СОСТОЈБА НА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИСКО УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

Системот на внатрешни финансиски контроли се воспоставува и развива поради обезбедување на стабилно финансиско управување во јавниот сектор. Внатрешните финансиски контроли се во функција на насочување и контролирање на финансиските ефекти во работењето на начин да ја поддржат реализацијата на целите, а средствата да се употребуваат на законски, правилен, економичен, ефикасен и ефективен начин.

Исто така, целта на системот е да обезбеди сигурност и сеопфатност на финансиските извештаи, како и заштита на средствата од загуби предизвикани од лошо управување и неоправдано трошење и користење. За развој на ефикасен и ефективен систем на финансиско управување и контрола, одговорни се раководителите на буџетските корисници.

2.1.1 Состојба во воспоставувањето и екипираноста на единиците за финансиски прашања

Единиците за финансиски прашања (ЕФП) се организациони единици во буџетските корисници кои се одговорни за воспоставување и развој на системот за финансиско управување и контрола во име на раководителот на буџетскиот корисник.

На **централно ниво** 15% од буџетските корисници немаат основано ЕФП, 38% немаат назначено раководители на ЕФП, а во 12% не се назначени одговорни сметководители.

На **локално ниво** 23% од општините немаат основано единици за финансиски прашања, 44% немаат назначено раководители на ЕФП, а во 25% не се назначени одговорни сметководители.

(2. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат основано посебна единица за финансиски прашања)

(3.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат назначено раководители на единиците за финансиски прашања)

(4.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат назначено одговорен сметководител)

2.1.1.1 Мерки за подобрување на воспоставувањето, екипираноста и квалитетот во работењето на единиците за финансиски прашања

Заради подобрување на воспоставувањето, екипираноста и квалитетот во работењето на ЕФП, се наметнува потребата од ослободување на малите буџетски корисници од задолжителното основање на ЕФП, доколку назначат лице за координација на развојот на финансиското управување и контрола.

Раководителите и лицата за координација на развојот на финансиското управување и контрола, треба успешно да поминат обука за внатрешна финансиска контрола, согласно програма, одобрена од министерот за финансии.

Кај втората линија буџетски корисници, координацијата на развојот на финансиското управување и контрола ќе се спроведува согласно упатствата и насоките од матичното министерство/ буџетски корисник.

2.2. АНАЛИЗА НА ПРАШАЛНИКОТ ЗА САМОПРОЦЕНКА НА СИСТЕМОТ ЗА ФИНАНСИСКО УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

Поради својата сложеност, системите за внатрешна контрола бараат следење и проценување на соодветноста и функционалноста преку:

- самопроценка на системите кои ги спроведува раководството и
- активностите на внатрешната и надворешната ревизија.

Самопроценката на системите се спроведува со пополнување на Прашалникот за самопроценка на системот за финансиско управување и контрола, преку одговарање на прашањата групирани во следните компоненти:

- контролна средина,
- управување со ризици,
- контроли,
- информации и комуникации и
- мониторинг.

А.КОНТРОЛНА СРЕДИНА

Контролната средина ги опфаќа следните области:

- Етика и интегритет- личен и професионален интегритет, односно етички вредности на вработените и нивните надлежности,
- начин на раководење и стил на управување,
- постоење на плански пристап во работењето (дефинирање на мисија, визија, утврдување на стратешки цели и нивно поврзување со оперативните - годишните цели),
- уредена организациона структура со јасно поставени овластувања и одговорности за спроведување на целите и управување со буџетските средства и
- воспоставување на линии за известување за постигнатите цели и потрошените буџетски средства.

а) Етика и интегритет

Анализата на податоците од доставените самопроценки укажува дека вработените во 92% од буџетските корисници на централно и локално ниво се запознаени со Етичкиот кодекс на државните службеници или посебниот кодекс на буџетскиот корисник, но само 48% од истите имаат дополнителни интерни упатства и/или насоки за однесување на вработените за спречување и известување за измами и неправилности, а само 34% имаат јасни правила (интерни акти) со кои се дефинираат состојбите на потенцијален конфликт на интереси и начинот на постапување при појава на истиот.

Табела бр. 2: Резултати од подрачјето „Етика и интегритет“

Етика и интегритет	2018 година					
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно	
	74 буџетски корисници		57 буџетски корисници		131 буџетски корисник	
	Број	%	Број	%	Број	%
Запознаеност на вработените со Етичкиот кодекс на државните службеници или посебниот кодекс на буџетскиот корисник	69	93.2	52	91.2	121	92,3
Именувано лице (повереник) за етика	12	16.2	2	3.5	14	10,6
Постоење дополнителни интерни упатства и/или насоки за однесување на вработените	45	60.8	18	31.6	63	48,0
Постоење јасни правила (интерни акти) со кои се дефинираат состојбите на потенцијален конфликт на интереси и начинот на постапување	28	37.8	17	29,8	45	34,3

Во наредниот период ќе бидат потребни дополнителни мерки и активности за:

- изготвување дополнителни интерни упатства и/или насоки за однесување на вработените за спречување и известување за измами и неправилности,
- изготвување јасни правила за спречување на потенцијален конфликт на интерес
- обезбедување раководителите и вработените да имаат соодветно ниво на личен и професионален интегритет и свесност за значењето на активностите кои ги извршуваат и
- обезбедување раководителите преку личен пример во работењето да ги промовираат етичките вредности, личниот и професионалниот интегритет и позитивниот пристап кон финансиската контрола кај вработените.

б) Раководење и стил на управување

Анализата на добиените податоци укажува на фактот дека раководењето и стилот на управување кај буџетските корисници е на високо професионално ниво, редовно се одржуваат состаноци на највисоко раководно ниво (колегиуми) и на истите редовно се застапени темите поврзани со финансиското управување и контрола (реализацијата на стратешките цели, спроведување на програми/проекти и постигнати резултати, клучните ризици во работењето и реализацијата на финансискиот план/буџет).

Меѓутоа на овие состаноци на највисоко ниво на раководење на централно ниво само во 35% од буџетските корисници учествуваат раководителите на буџетските корисници на органите во состав, подрачните единици и раководителите на буџетските корисници од втора линија, а во некои институции, стилот на раководење кај буџетските корисници се уште е високо централизиран.

Табела бр.3: Резултати од подрачјето „Раководење и стил на управување“

Раководење и стил на управување	2018 година					
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно	
	74 буџетски корисници		57 буџетски корисници		131 буџетски корисник	
	Број	%	Број	%	Број	%
Одржуваат редовни состаноци на највисоко ниво на раководството (колегиуми)	69	93.2	50	87.7	119	90,8
На состаноците на највисоко ниво на раководството се дискутира за:						
а) стратешките цели	68	91.9	48	84.2	116	88,5
б) спроведувањето на програми / проекти и постигнатите резултати	68	91.9	51	89.5	119	90,8
в) клучните ризици во работењето	60	81.1	42	73.7	102	77,8
г) реализација на финансискиот план / буџетот	68	91.9	50	87.7	118	90,0
На состаноците на највисоко ниво на раководство учествуваат и раководители на органите во состав на буџетскиот корисник	26	35.1	39	68.4	65	49,6

в) Плански пристап во работењето

Резултатите од анализата на добиените податоци покажуваат дека буџетските корисници на централно и локално ниво дефинирале мисија, визија, стратешки цели, програми и цели на програмите поврзани со стратешките цели.

Буџетските корисници на централно ниво, особено министерствата, сеуште се соочуваат со предизвикот на поврзување на секторското стратешко планирање со стратешките приоритети на Владата и финансиските ресурси.

Ова резултира со намален квалитет на предложените секторски стратегии, заради што се наметнува потребата од поврзување на секторските политики и буџетот со среднорочното планирање и проектирање на буџетот и воспоставување каскаден модел на цели во стратешките и годишните планови.

Табела бр. 4: Резултати од подрачјето „Плански пристап во работењето“

Плански пристап кон работењето	2018 година					
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно	
	74 буџетски корисници		57 буџетски корисници		131 буџетски корисник	
	Број	%	Број	%	Број	%
Утврдено визија и мисија на институција	72	97.3	39	68.4	111	84,7
Утврдени стратешки цели	71	95.9	48	84.2	119	90,8
Утврдени програми	66	89.2	53	93.0	119	90,8
Утврдени цели на програми	66	89.2	52	91.2	118	90,0
Целите на програмите се поврзани со стратешките цели	65	87.8	49	86.0	114	87,0
Усвоен годишен план/програма за работа	62	83.8	44	77.2	106	80,9
Во годишниот план/програма за работа се дефинирани целите кои секоја организациона единица треба да ги реализира во текот на годината	59	79.7	41	71.9	100	76,3
Целите од годишните планови/програми за работа се поврзани и усогласени со стратешките цели	64	86.5	40	70.2	104	79,4
Во планските документи во кои се наведени податоци за целите, се содржани податоци за проценетите финансиски средства потребни за реализација на поставените цели	60	81.1	40	70.2	100	76,3
Има утврдено показатели на успешност преку кои се следи спроведувањето на утврдените цели	57	77.0	22	38.6	79	60,3
Во подготовката на стратешките документи се вклучени и втората линија буџетски корисници	9	12.2	36	63.2	45	34,3

г) Организациона структура, овластувања и одговорности и систем на известување

Внатрешното организационо уредување на буџетските корисници е уредено со интерни акти за организација и систематизација на работните места. Поделбата на овластувањата и одговорностите во трошењето на одобрените буџетски средства се обезбедува со донесување решение за внатрешна распределба на вкупниот одобрен

буџет и решенија за даање генерални овластувања за преземање финансиски обврски и генерално овластувања плаќање на раководителот на ЕФП.

Решенија за внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет имаат 81% од буџетските корисници на централно ниво и 68% од општините и Градот Скопје. Решенија за генерални овластувања имаат 53% од буџетските корисници на централно ниво и 37% од општините и Градот Скопје.

Буџетските корисници на централно и локално ниво, сеуште се соочуваат со предизвикот во воспоставувањето на линии за известување кои на раководителите ќе им го овозможат надзорот над реализацијата на стратешките и оперативните цели.

Табела бр.5: Резултати од областа „Организациона структура, овластувања и одговорности и систем на известување“

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА, ОВЛАСТУВАЊА И ОДГОВОРНОСТИ И СИСТЕМ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ	2018 година					
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно	
	74 буџетски корисници		57 буџетски корисници		131 буџетски корисник	
	Број	%	Број	%	Број	%
Јасно дефинирани надлежности и одговорности на организационите единици во процесот на стратешкото планирање	62	83.8	37	64.9	99	75.6
Јасно дефинирани овластувања и одговорности за реализација на договорените цели на програмата/проектот/активноста	60	81.1	42	73.7	102	77,9
Работите на координација на развојот на финансиското управување и контрола се во надлежност на единицата за финансиски прашања	60	81.1	43	75.4	103	78,6
Во другите организациони единици/ органи во состав се воспоставени работни места за финансии	16	21.6	12	21.1	28	21
Раководителите на организационите единици имаат овластувања за управување со буџетските средства кои им се одобрени за реализација на активностите од нивната надлежност	47	63.5	35	61.4	82	62,6
Највисокото раководство има воспоставено линии на известување за реализацијата на целите и поврзано со тоа за реализација на финансискиот план / буџетот (реализирани цели, потрошени буџетски средства , остварени приходи, настанати обврски и слично)	56	75.7	48	84.2	104	79,4
Организационите единици изготвуваат извештаи за реализацијата на целите , програмите, проектите	60	81.1	47	82.5	107	81,7
Организационите единици изготвуваат извештај за реализацијата на одобрениот	36	48.6	44	77.2	80	61

буџет (потрошени буџетски средства за реализација на програми, проекти, активности, приходи, договорени обврски, и сл.)						
---	--	--	--	--	--	--

д) Управување со човечките ресурси

Резултатите од анализата покажуваат дека кај околу 92% од буџетските корисници на централно ниво и 93% на локално ниво се изготвуваат планови за обука на вработените поврзани со извршување на нивната работа и се води евиденција/регистар на спроведени обуки поединечно по вработен.

Во околу 56% од буџетските корисници на централно ниво и околу 60% од општините немаат воспоставено пракса во годишните планови за работа на организационите единици да се доделуваат задачи/активности поединечно по вработен. Исто така, не постои доволна поврзаност на плановите за обука на вработените со доделените задачи.

Табела бр.6: Резултати од областа „Развој на човечките ресурси“

Развој на човечките ресурси (планирање на работењето и следење на успешноста на постигнатите резултати)	2018 година					
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно	
	74 буџетски корисници		57 буџетски корисници		131 буџетски корисник	
	Број	%	Број	%	Број	%
Постојат планови за обука на вработените поврзани со извршувањето на опфатот на нивната работа	67	91.8	53	93	120	91,6
Се води евиденција/регистар за обука поединечно по вработен	65	89	38	66.7	103	78,6
Вработените се упатуваат на обука поврзана со финансиското управување и контрола (вклучувајќи обука во подрачјата на стратешкото планирање, подготовката и изготвувањето на буџетското барање, управувањето со ризиците, набавката и склучувањето договори, сметководствените системи, неправилности и измами, и сл.)	66	90.4	48	84.2	114	87
Во годишните планови за работа на организационите единици се доделуваат задачи/активности поединечно по вработен	32	43.8	23	40.4	55	42

Б.УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

На **централно ниво** околу 69% буџетски корисници имаат донесено Стратегија за управување со ризици, околу 72% од буџетските корисници ги документираат ризиците во работењето во регистар на ризици, а околу 66% во нивните плански документи.

Овој процент е помал кај буџетските корисници на **локално ниво (општините и Градот Скопје)**, каде што околу 43% од нив имаат донесено Стратегија за управување со ризици, околу 40% од истите ги документираат во регистар на ризици, а околу 54% во планските документи.

(5.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат донесено Стратегија за управување со ризици)

(6.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат изготвено Регистар на ризици)

На **централно ниво**, околу 53% од буџетските корисници имаат назначено лице одговорно за координирање на процесот за управување со ризици на ниво на целата институција, а околу 35% од нив имаат назначено координатори за ризици по организациони единици.

На **локално ниво**, околу 25% од општините имаат назначено лице одговорно за координирање на процесот за управување со ризици на ниво на целата институција, а околу 10% од нив имаат назначено координатори за ризици по организациони единици.

Само околу 15% од буџетските корисници од **централно ниво** добиваат информации за најзначајните ризици од органите во состав и втората линија буџетски корисници. Овој процент е нешто поголем на **локално ниво** и изнесува околу 30%.

Буџетските корисници на централно и локално ниво претежно се фокусираат на проценката на ризикот поврзана со усогласеноста (регуларноста) на работењето, а помалку на ризиците кои влијаат на резултатите од нивната работа.

Заради подобрување на управувањето со ризиците, се наметнува потребата од:

- подобрување на известувањето за реализацијата на утврдените мерки и активности за надминување или ублажување на ризиците и
- проширување на улогата на матичните министерства/буџетски корисници во спречување/намалување на ризиците во институциите од нивната целокупна надлежност (органи во состав, втора линија буџетски корисници и државните претпријатија).

Табела бр. 7: Резултати од „Управување со ризици“

Управување со ризици	2018 година					
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно	
	74 буџетски корисници		57 буџетски корисници		131 буџетски корисник	
	Број	%	Број	%	Број	%
Се утврдуваат ризиците кои можат да влијаат на реализирањето на:						
а) стратешките цели	56	75.7	37	64.9	93	71
б) целите на програмата / проектот / активноста	55	74.3	39	68.4	94	71,7
в) целите содржани во годишната програма за работа	49	66.2	34	59.7	83	63,4
Ризиците се наведени во писмена форма во :						
а) плански документи (стратешки документи / план на развојни програми/годишни планови за работа)	49	66.2	31	54.4	80	61
б) во регистарот на ризици, утврдени во согласност со насоките за спроведување на процесот на управување со ризици кај буџетските корисници	53	71.6	23	40.4	76	58
За утврдените ризици се проценува нивната веројатност и влијание	54	73	31	54.4	85	64,9
Воспоставен е систем за известување за најзначајните ризици	42	56.7	14	24.6	56	42,7
Има назначено лице одговорно за координирање на воспоставувањето на процесот за управување со ризици	39	52.7	14	24.6	53	40,4
Има назначено координатори за ризици по организационите единици	26	35.1	6	10.5	32	24,4
Буџетските корисници во состав на буџетот известуваат за главните ризици	11	14.9	17	29.8	28	21,4

В.КОНТРОЛИ

Анализата на податоците кои се однесуваат на контролите, укажува дека скоро 80% буџетските корисници на централно и локално ниво имаат пишани интерни процедури, кои редовно ги ажурираат, за процесот на:

- набавка и договарање,
- подготовка и реализација на буџетското барање/предлог буџетот и
- евидентирање на деловните настани и трансакции.

Послаби резултати има во делот на пишани интерни процедури за процесот на:

- подготовка и реализација на стратешкиот план, управување со имотот - материјални и нематеријални средства,
- наплата на сопствените приходи,
- поврат на неоправдано потрошени или погрешно платени буџетски средства, спроведување на дополнителни ex post контроли и
- начинот на соработка и активности за буџетските корисници од втора линија (постоенето сознанија кај матичните буџетски корисници во колкава мерка буџетските корисници од втората линија ги имаат уредено контролните активности во процесите на подготовка и реализација на финансиските планови/буџетите, набавките и договарањето, управување со имотот и слично).

Табела бр. 8: Резултати од областа на контролите

КОНТРОЛИ	2018 година					
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно	
	74 буџетски корисници		57 буџетски корисници		131 буџетски корисник	
	Број	%	Број	%	Број	%
Постојат пишани интерни процедури (правилници, упатства, насоки) кои како продолжение на прописите подетално ги уредуваат следниве процеси:						
а) процес на подготовка и реализација на стратешкиот план	44	59.5	25	43.9	69	52,8
б) процес на подготовка и реализација на буџетското барање/предлог буџетот	57	77	43	75.4	100	76,3
в) процес на евидентирање на деловните настани и трансакции	61	82.4	37	64.9	98	74,8
г) процес на набавки и договарање	60	81.1	43	75.4	103	78,6
д) процес на управување со имотот - материјални и нематеријални средства	47	63.5	34	59.7	81	61,8
ѓ) процес на наплата на сопствените приходи	20	27	38	66.7	58	44,3
е) процес на поврат на неоправдано потрошени или погрешно платени буџетски средства	31	41.9	30	52.6	61	46,6
Интерните процедури се ажурираат	62	83.8	41	71.9	103	78,6
Обезбедена е примената на принципот на поделба на должности во согласност со законот и стандардите, односно исто лице да не биде одговорно за одобрување, извршување, сметководство и контрола	62	83.8	35	61.4	97	74
Се спроведуваат дополнителни контроли на наменското трошење на исплатените буџетски средства. (На пр. контроли на лице место за исплатените субвенции, дотации, помош, разни надоместоци, трансферираните	45	60.8	32	56.1	77	58,8

буџетски средства до крајните корисници и сл.)						
Постапката на спроведување на дополнителни контроли е уредена преку пишани процедури	32	43.2	14	24.6	46	35,1
Постапката за спроведување на дополнителни контроли на наменското трошење на исплатените буџетски средства е :						
а) дел од редовното работење на организационите единици во институцијата задолжени за тоа?	49	66.2	31	54.4	80	61,1
б) ad hoc задача во случаите кога се појавува потреба за дополнителни контроли (На пр. во случај на анонимни пријави за можни неправилности во користењето на буџетските средства)	43	58.1	26	45.6	69	52,7
Пишаните интерни процедури кои се однесуваат на подготовка и реализација на стратешките планови, подготовката и реализацијата на финансискиот план/буџетот, набавките и договарањето, дополнителната контрола и слично, содржат упатства за начинот на соработка и активностите за буџетските корисници од втора линија	8	10.8	16	28.1	24	18,3
Постојат сознанија во колкава мерка буџетските корисници од втората линија ги имаат уредено контролните активности во процесите на подготовка и реализација на финансиските планови/буџетите, набавките и договарањето, управување со имотот и слично.	3	4.1	14	24.6	17	13

Г.ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ

Анализата на податоците добиени со ГФИ во однос на воспоставените информации и комуникации, укажува на тоа дека кај буџетските корисници на централно и локално ниво, воглавно е воспоставен внатрешен систем за известување со кој се обезбедуваат навремени, точни и целосни податоци и информации и нивна размена помеѓу внатрешните организациони единици за потребите на планирање и извршување на буџетот, односно финансискиот план, спроведување програми, проекти и активности, следење на реализацијата на работните цели и потрошените финансиски средства.

Буџетските корисници на централно и локално ниво, сеуште се соочуваат со предизвикот за:

- развој на сметководствени системи, вклучувајќи трошковно и управувачко сметководство и други системи на евиденција и бази на податоци за целите,

ризиците и други финансиски и нефинансиски информации зависно од потребите и специфичностите на работењето,

- дефинирање начин за размена на информации помеѓу матичната институција и институциите во надлежност и
- воспоставување систем за комуникација со граѓаните, односно со корисниците на услуги преку кој можат да дадат предлози за подобрување во давањето услуги.

Табела бр. 9: Резултати од областа „Информации и комуникации“

ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ	2018 година					
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно	
	74 буџетски корисници		57 буџетски корисници		131 буџетски корисник	
	Број	%	Број	%	Број	%
Дефинирани соодветни линии на известување за реализацијата на стратешките цели содржани во стратешките документи	46	62.2	23	40.4	69	52,7
Воспоставен систем за известување за реализацијата на програмите / проектите	56	75.7	39	68.4	95	72,5
Воспоставен редовен систем на следење и анализирање на извршувањето на финансискиот план / буџетот	68	91.9	52	91.2	120	91,6
Организационите единици учествуваат во подготовката на финансискиот план/буџетот	62	83.8	53	93.0	115	87,8
Организационите единици добиваат информации за одобрените буџетски средства за спроведување на програмите / проектите / активностите за кои тие се надлежни	61	82.4	51	89.5	112	85,5
За потребата за следење на спроведувањето на финансискиот план / буџетот, подетално е разработена економска класификација од утврдената во Правилникот за сметковниот план за буџетите и буџетските корисници, односно дали е отворена аналитика на сметковниот план	49	66.2	42	73.7	91	69,5
Сметководствените системи овозможуваат следење на расходите / приходите по:						
а) програми	62	83.8	56	98.3	118	90,1
б) проекти	44	59.5	42	73.7	86	65,6
в) активности	37	50.0	40	70.2	77	58,8

г) организациони единици	38	51.3	37	64.9	75	57,2
8) Дали имате централизирана евиденција на сите потпишани договори и договорни обврски и дали таа е поддржана од информатичкиот систем	50	67.6	37	64.9	87	66,4
Покрај пропишаните финансиски извештаи (биланс на состојба, биланс на приходите и расходите и консолидиран биланс) има и дополнителни интерни извештаи за потребите на финансиското управување (на пр. извештаи за неплатени обврски по програми / проекти / организациони единици , извештаи за договорени, но се уште не фактурирани обврски, извештаи за постигнатите резултати на програмите / проектите, и сл.)	52	70.3	43	75.4	95	72,5
Работните системи (финанси, набавки и договарање, материјална евиденција, кадри, и сл.) во доволна мерка се поддржани со информатичката технологија (ИТ системот)	61	82.4	47	82.5	108	82,4
ИТ системите кои поддржуваат одредени процеси се интегрирани едни со други	39	52.7	28	49.1	67	51,1
Клучните работни процеси кои се спроведуваат во рамките на организационите единици се документирани, односно дали се јасно дефинирани постапките, задачите на поединечните учесници, овластувањата и одговорностите (на пример, дали постојат интерни упатства , насоки, правилници, дали се изготвени мапи/ книги на работните процеси и сл.)	61	82.4	37	64.9	98	74,8
Втората линија буџетски корисници изготвуваат и други извештаи освен пропишаните финансиски извештаи, кои ги доставуваат на буџетскиот корисник од прва линија *	7	9.5	20	35.1	27	20,6
Остварена е информатичка поврзаност со втората линија буџетски корисници (на пример, преку системот на Трезорот и сл.)	12	16.2	38	66.7	50	38,2

Д. МОНИТОРИНГ И ПРОЦЕНКА НА СИСТЕМОТ

Анализата на податоците добиени во ГФИ во однос на воспоставениот мониторинг и проценка на системот, укажува дека кај буџетските корисници на централно и локално ниво воглавно се спроведува: постојан мониторинг, самопроценка и внатрешна и надворешна ревизија.

Меѓутоа, кај буџетските корисници на централно и локално ниво, се наметнува потребата од:

- делегирање овластувања на раководителите за донесување одлуки и управување со човечки ресурси (вработувања, отпуштања, плати, унапредувања)
- подобрување на известувањето за реализација на целите и
- зајакнување на отчетноста на матичните министерства/буџетски корисници.

Исто така, буџетските корисници на централно и локално ниво, во спроведувањето **проценки на системот**, сеуште се соочуваат со предизвикот за:

- низок процент на спроведени, делумно спроведени и препораки во тек на надворешната ревизија кој во 2018 година изнесува 41%,⁵
- низок процент на спроведени и делумно спроведени препораки на внатрешната ревизија кој во 2018 година изнесува 57% и
- спроведување редовна самопроценка на системот за внатрешна контрола од ЕФП и соодветно менување на внатрешни прописи за процесите на планирање, подготовка и извршување на буџетот, односно финансискиот план, сметководството и известувањето и процесите на набавка и склучување договори, заради обезбедување регуларно, етичко, економично, ефикасно и ефективно работење.

Табела бр. 10: Резултати од „Следење и проценка на системот“

Следење и проценка на системот	2018 година					
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно	
	74 буџетски корисници		57 буџетски корисници		131 буџетски корисник	
	Број	%	Број	%	Број	%
Највисоките раководители имаат воспоставено систем за известување кој им овозможува добивање извештаи за функционирање на системот на финансиско управување и контрола, за кој тие се одговорни	47	63.5	33	58	80	61,1

⁵ Годишен извештај за 2018 година на Државниот завод за ревизија

Воспоставени процедури кои обезбедуваат интерните акти (правилници, упатства, насоки и сл.) да се спроведуваат во пракса и да се ажурираат	47	63.5	31	54.4	78	59,5
Се спроведуваат препораките на надворешните ревизори	64	86.5	51	89.5	115	87,8
Препораките на внатрешна ревизија се спроведуваат согласно акциските планови за спроведување на препораките	52	70.3	48	84.2	100	76,3
Постојат соодветни системи за известување воспоставени од буџетските корисници од првата линија кои обезбедуваат следење на функционирањето на системот на финансиско управување и контрола кај буџетските корисници од втора линија	6	8.1	23	40.4	29	22,1

3. ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕНИТЕ РЕВИЗИИ И АКТИВНОСТИ НА ВНАТРЕШНАТА РЕВИЗИЈА ВО 2018 ГОДИНА

3.1 Организација и екипираност на внатрешната ревизија согласно евиденцијата на Централната единица за хармонизација

Согласно евиденцијата на Централната единица за хармонизација во 2018 година кај буџетските корисници на **централно ниво** основани се 88 единици за внатрешна ревизија во кои се вработени 142 внатрешни ревизори, од кои 55 (околу 39%) се раководители, а 22 субјекти од јавниот сектор имаат склучено договор за вршење на внатрешна ревизија со единица за внатрешна ревизија од друг субјект.

Кај буџетските корисници на **локално ниво** во 2018 година основани се 71 единица за внатрешна ревизија во кои се вработени 76 внатрешни ревизори, од кои 23 (околу 30%) се раководители, а 25 општини имаат склучено договор за вршење на внатрешна ревизија со друга општина.

Табела бр. 11: Преглед на буџетски корисници од прва линија, фондови и општини кои воспоставиле внатрешна ревизија

Буџетски корисници од прва линија, фондови и општини	Вкупен број на буџетски корисници (буџетски корисници од прва линија, фондови и општини)	Број на буџетски корисници од прва линија, фондови и општини кои воспоставиле внатрешна ревизија до 31.12.2018				% на буџетски корисници кои до 31.12.2018 воспоставиле внатрешна ревизија
		ЕВР	Договор	ЕВР и договор	Вкупно	
Централно ниво	93	61	14	2	77	83
Локално ниво	81	52	11	14	77	95
Вкупно	174	113	25	16	154	88,5

Од 77 буџетски корисници од централно ниво кои воспоставиле внатрешна ревизија, 61 (околу 79%) се со основани сопствени единици за внатрешна ревизија, 14 (околу 18%) се со склучени договори, а 2 (околу 3%) истовремено имаат основано сопствена единица за внатрешна ревизија и склучиле договори. Од основаните 63 единици за внатрешна ревизија, 18 (околу 29%) не се екипирани, а 23 (околу 36%) се екипирани со по еден внатрешен ревизор. Останатите 16 буџетски корисници од централно ниво кои немаат воспоставено внатрешна ревизија се 9 инспекторати, 4 комисии, 2 агенции и Бирото за застапување на РСМ пред Европскиот суд за човекови права.

Од 77 буџетски корисници на **локално ниво** кои воспоставиле внатрешна ревизија, 52 (околу 68%) се со сопствени единици за внатрешна ревизија, 11 (околу 14%) се со склучени договори, а 14 (околу 18%) истовремено имаат основано сопствена единица за внатрешна ревизија и склучиле договори. Од основаните 66 единици за внатрешна ревизија, 27 (41%) не се екипирани, 27(41%) се екипирани со по еден внатрешен ревизор.

Останатите 4 општини (Старо Нагоричани, Студеничани, Арачиново и Долнени) немаат воспоставено внатрешна ревизија.

Внатрешна ревизија е воспоставена и во 37⁶ буџетски корисници основани со закон, носители на јавни овластувања и единки корисници (од кои 30 на централно и 7 на локално ниво).

Табела бр. 12: Преглед на буџетски корисници основани со закон на кои им е доделено јавно овластување и единки корисници кои воспоставиле внатрешна ревизија

Буџетски корисници основани со закон на кои им е доделено јавно овластување и единки корисници	Вкупен број на буџетски корисници основани со закон на кои им е доделено јавно овластување и единки корисници за кои СЈВФК има евиденција	Број на буџетски корисници основани со закон на кои им е доделено јавно овластување и единки корисници кои воспоставиле внатрешна ревизија до 31.12.2018				% на буџетски корисници кои до 31.12.2018 воспоставиле внатрешна ревизија
		ЕВР	Договор	Нема ЕВР, има внатрешен ревизор	Вкупно	
Централно ниво	30	25	4	1	30	100
Локално ниво	7	5	0	2	7	100
Вкупно	37	30	4	3	37	100

А. Мерки за подобрување на организацијата и екипираноста на внатрешната ревизија

Од горенаведеното може да се констатира дека просечниот број на ревизори кај буџетските корисници на централно ниво е само 1,61 ревизор по единица за внатрешна ревизија, а кај буџетските корисници на локално ниво овој просек изнесува 1,07.

Ваквата состојба значително влијае на квалитетот на спроведувањето на внатрешната ревизија.

Заради ова се наметнува потребата од окрупнување на ЕВР преку промена на критериумите за воспоставување на ЕВР согласно кои малите буџетски корисници ќе бидат ослободени од обврската за основање на ЕВР и зајакнување на ЕВР во матичните министерства/буџетски корисници во спроведувањето на внатрешна ревизија кај субјектите во нивна надлежност.

3.2 Состојба на внатрешната ревизија согласно доставените годишни извештаи за 2018 година

Обврска за доставување извештај за извршени ревизии и активности на внатрешната ревизија имаат 174 буџетски корисници од кои 93 на централно и 81 на локално ниво.

⁶ За кои Секторот за ЈВФК има евиденција

Од вкупно 174 буџетски корисници, извештај доставија 113 субјекти (65%), односно 59 од централно и 54 од локално ниво.

Покрај овие, 5 субјекти од јавниот сектор на централно ниво и еден на локално ниво доставија извештај, иако немаат обврска за негово доставување. Со ова бројот на доставени извештаи на централно ниво е 64, а на локално ниво тој број е 55.

Од вкупно 174 буџетски корисници од централно и локално ниво, извештај не доставија 35%, односно 61 субјект (од кои 34 од централно (околу 37%) и 27 од локално ниво (околу 33%)).

(Прилог 7. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешна ревизија).

Б. Мерки за подобрување на состојбата и известувањето на ЕВР

Од горенаведеното може да се констатира дека процентот на буџетски корисници кои не доставиле извештај за работата на внатрешната ревизија изнесува 35%, од кои:

- 12% се буџетски корисници кои имаат функционална ЕВР но не доставиле годишен извештај,
- 15% се буџетски корисници кои имаат основано ЕВР но истите се нефункционални поради тоа што немаат ревизори и
- 8% се буџетски корисници кои имаат обврска за основање но не основале ЕВР.

Заради ова се наметнува потребата од зајакнување на ЕВР во матичните министерства/буџетски корисници во спроведувањето на внатрешна ревизија кај субјектите во нивна надлежност, како и зајакнување на улогата на Централната единица за хармонизација во делот на спроведување проверки на квалитет.

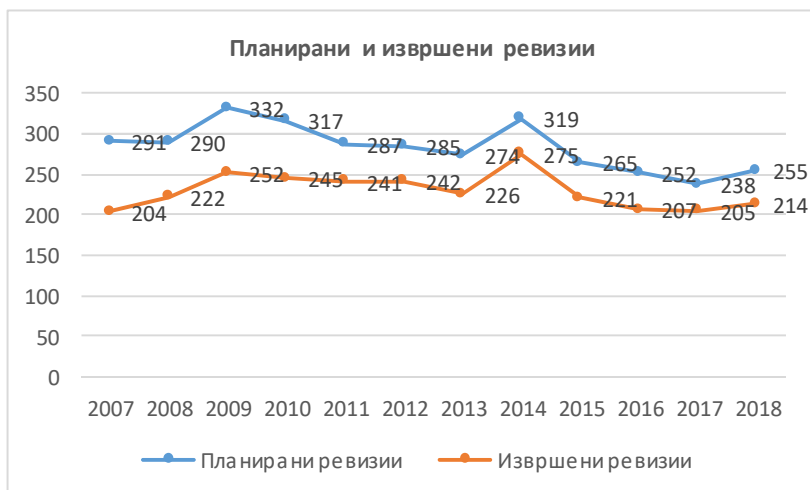
3.2.1 Состојба на внатрешната ревизија на централно ниво согласно доставените годишни извештаи за 2018 година

Од 64 буџетски корисници на централно ниво кои доставија извештај, 49 имаат основано ЕВР во кои се систематизирани 256 работни места, а пополнети се 107, односно само околу 42 %.

Согласно Годишните планови за 2018 година на централно ниво планирано е извршување на 255 ревизии (232 првично планирани и 23 ad hoc ревизии на барање на раководителите), од кои се извршени 214 ревизии, односно околу 84%.

Во 2018 година планирани се 30 ревизии поврзани со програмите на ЕУ од кои се извршени 26 односно околу 87 %.

По години планираните и извршени ревизии се како што следат:



Од извршените 214 ревизии,

- 29% (62) се системски ревизии,
- околу 42% (90) се ревизии на регуларност,
- околу 5% (11) се финансиски ревизии,
- околу 2% (3) се ревизии на успешност,
- околу 9% (20) се ревизии за следење на препораките,
- околу 13% (28) се комбинирани ревизии,
- 0% ИТ ревизии.

Во 2018 година за извршените ревизии дадени се 1149 препораки, од кои спроведени и делумно спроведени препораки се 52% (600), а околу 48% (549) не се реализирани⁷.

Единиците за внатрешна ревизија на централно ниво во 2018 година извршиле 214 ревизии за кои потрошиле 16.473 ревизорски денови, односно 77 ревизорски денови просечно, што е за 5 дена повеќе во однос на претходната година.



⁷ За 392 (34.1%) препораки од нереализираните сеуште не е истечен рокот за нивна реализација

3.2.2 Состојба на внатрешната ревизија на локално ниво согласно доставените годишни извештаи за 2018 година

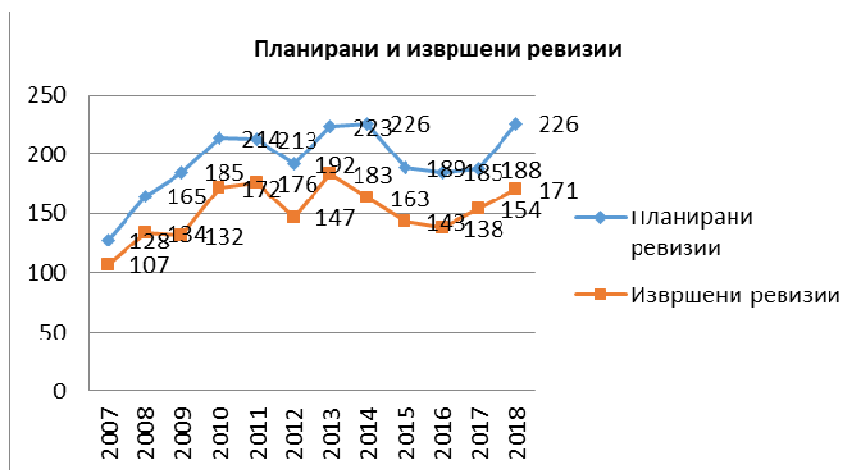
Од 81 субјект на локално ниво кои имаат обврска за доставување извештај за извршени ревизии и активности на внатрешната ревизија на локално ниво извештај доставија 54 општини. Покрај овие, еден субјект од јавниот сектор на локално ниво достави извештај, иако немаше обврска за доставување, со што бројот на доставени извештаи е 55.

Од 55 субјекти на локално ниво кои доставија извештај, 42 имаат основано единица за внатрешна ревизија во кои се систематизирани 140 работни места, а пополнети се 66, односно само околу 47%.

Согласно Годишните планови за 2018 година на локално ниво планирано е извршување на 226 ревизии (194 првично планирани и 32 ad hoc ревизии на барање на раководителите), од кои се извршени 171 ревизии, односно околу околу 76%.

Во 2018 година не се планирани и извршени ревизии поврзани со програмите на ЕУ, иако 14 општини известија дека користат средства од ЕУ фондовите.

По години планираните и извршени ревизии се како што следат:



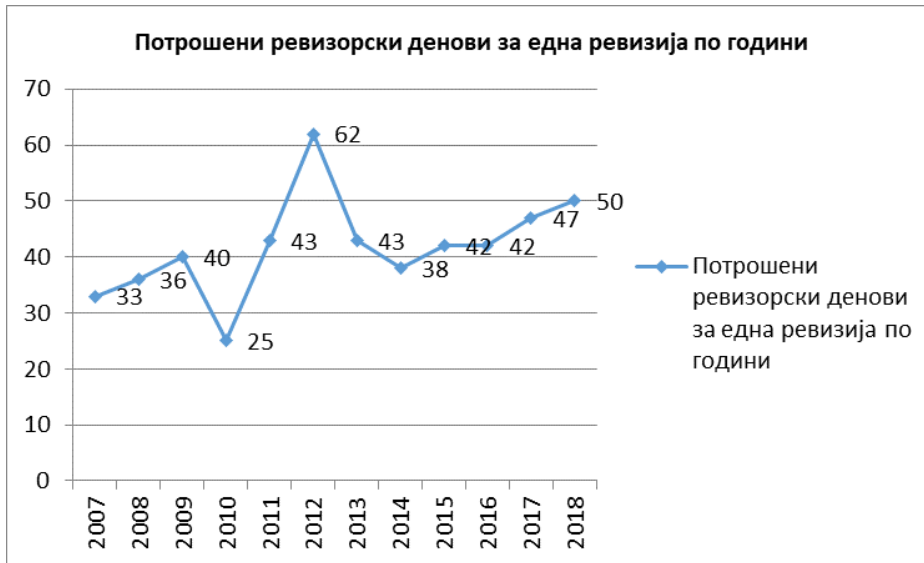
Од извршените 171 ревизии,

- околу 13% (23) се системски ревизии,
- околу 46% (79) се ревизии на регуларност,
- 4% (7) се ревизии на успешност,
- околу 13% (23) се финансиски ревизии,
- околу 5% (8) се ревизии за следење на препораките,
- околу 18% (31) се комбинирани ревизии и
- 0% ИТ ревизии

Во 2018 година за извршените ревизии дадени се 1028 препораки, од кои 62% (638) се реализирани и делумно реализирани, 29% (299) не се реализирани⁸, а за околу 9% (91) нема информации за нивната реализација.

Единиците за внатрешна ревизија на локално ниво во 2018 година извршиле 171 ревизија за кои потрошиле 8.549 ревизорски денови, односно 50 ревизорски денови просечно.

Бројот на потрошени ревизорски денови за една ревизија по години е прикажан на следниот графикон:



В. Мерки за унапредување на спроведувањето на внатрешна ревизија на централно и локално ниво

Од горенаведеното може да се констатира дека:

- е незадоволителен процентот на реализирани препораки и
- спроведувањето на посложени ревизии изостанува, односно во најголем процент се застапени ревизиите на регуларност.

Заради тоа, потребно е

- подобрување на квалитетот на дадените препораки и зголемување на степенот на нивната усогласеност со ревидираниот субјект.
- зголемување на знаењата и вештините на ревизорите за спроведување на посложени ревизии,
- подобрување на квалитетот на дадените препораки, преку организирање обуки и пилот ревизии за истите.
- организирање и спроведување на испит за стекнување на национален сертификат за внатрешен ревизор во јавниот сектор и

⁸ За 195 (65,2%) препораки од нереализираните сеуште не е истечен рокот за нивна реализација

- ажурирање на прописите и методологијата во областа на внатрешната ревизија, вклучувајќи развивање методологија за вршење надворешни проценки на квалитетот на ревизорските активности и изготвување нов Прирачник за внатрешна ревизија усогласен со најновите ПА Стандарди за професионално извршување на внатрешната ревизија во јавниот сектор.

Постигнат напредок во внатрешната ревизија во 2018 година во однос на претходната година	
ЦЕНТРАЛНО НИВО	ЛОКАЛНО НИВО
<p>Од податоците во доставените годишни извештаи за функционирањето на внатрешната ревизија и евиденцијата во Централната единица за хармонизација, во 2018 година во однос на претходната година констатирано е следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зголемување на бројот на назначени раководители за 1,9 % (од 54 на 55); • зголемување на бројот на извршени ревизии за 4.4 % (од 205 на 214) • зголемување на бројот на извршени ревизии на усогласеност за 42,9% (од 63 на 90); • зголемување на бројот на дадени препораки во ревизорските извештаи за 8.1 % (од 1063 на 1149); • зголемување на процентот на реализирани препораки за 4.8 процентни поени (од 34,2% на 39%); • за разлика од 2017 година кога имаше одреден процент на препораки за кои ЕВР немаа информации за нивната реализација, во 2018 година тој процент е сведен на 0. 	<p>Од податоците во доставените годишни извештаи за функционирањето на внатрешната ревизија и евиденцијата во Централната единица за хармонизација, во 2018 година констатирано е следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зголемување на бројот на внатрешни ревизори за 7 % (од 71 на 76); • зголемување на бројот на назначени раководители за 9,5% (од 21 на 23); • зголемување на бројот на планирани ревизии (без ad hoc ревизии) за 3,2% (од 188 на 194); • зголемување на бројот на извршени ревизии за 11% (од 154 на 171); • зголемување на бројот на извршени ревизии на усогласеност за 23,4% (од 64 на 79); • зголемување на бројот на извршени финансиски ревизии за 77% (од 13 на 23); • зголемување на бројот на извршени ревизии на успешност за 133% (од 3 на 7); • зголемување на бројот на дадени препораки за 19% (од 864 на 1028) и • зголемување на бројот на реализирани препораки од 446 на 462; • зголемување на бројот на делумно реализирани препораки за 4 процентни поени (од 13,1% на 17,1%);
Утврдени слабости во внатрешната ревизија во 2018 година во однос на претходната година	
ЦЕНТРАЛНО НИВО	ЛОКАЛНО НИВО
<p>За 2018 година констатирани се следните слабости во воспоставувањето и функционирањето на внатрешната ревизија на централно ниво:</p> <ul style="list-style-type: none"> • намалување на бројот на внатрешни ревизори за 1,4 % (од 144 на 142); • намалување на бројот на планирани ревизии за 2.5 % (од 238 на 232); • зголемување на процентот на ad-hoc ревизии на барање на раководителот на субјектот за 3 процентни поени (7.7 % на 10,7% од вкупно извршените ревизии за кои се издадени конечни ревизорски извештаи); • намалување на бројот на извршени 	<p>За 2018 година констатирани се следните слабости во воспоставувањето и функционирањето на внатрешната ревизија на локално ниво:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зголемување на бројот на субјекти кои имаат обврска за доставување на годишен извештај, а не доставиле за 1,2% (од 26 на 27); • намалување на бројот на извршени ревизии на системите на внатрешна контрола за 17,8% (од 28 на 23); • намалување на бројот на извршени комбинирани ревизии за 13,8% (од 36 на 31); • намалување на бројот на извршени Follow up ревизии за 20% (од 10 на 8);

<p>ревизији на успешност за 12 ревизији (од 15 на 3)</p> <ul style="list-style-type: none"> • зголемување на бројот на просечно потрошени ревизорски денови за извршување на една ревизија за 6.9% (од 72 на 77); и • во 6 субјекти од јавниот сектор на централно ниво⁹ внатрешните ревизори не ги извршуваат исклучиво работите на внатрешна ревизија. 	<ul style="list-style-type: none"> • неизвршување на ИТ ревизији; • зголемување на бројот на нереализирани препораки за 3 процентни поени (од 26% на 29%); • зголемување на бројот на просечно потрошени ревизорски денови по ревизија за 6,3% (од 47 на 50); • зголемување на процентот на ad-hoc ревизији на барање на раководителот на субјектот за 8,4 процентни поени (од 10,3% на 18,7% од вкупно извршените ревизији за кои се издадени конечни ревизорски извештаи); • како и претходната, така и во оваа година не е планирана и не е извршена ниту една ревизија поврзана со програмите на ЕУ, иако 14 општини известиле дека користат средства од ЕУ фондови и • во 3 единици на локалната самоуправа¹⁰ внатрешните ревизори не ги извршуваат исклучиво работите на внатрешна ревизија.
---	---

⁹ Народен правобранител на РСМ, Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и рурален развој, Министерство за информатичко општество и администрација, Државен архив на Република Северна Македонија, Министерство за здравство и Министерството за култура

¹⁰ ЕЛС Гостивар, ЕЛС Аеродром, и ЕЛС Ѓорче Петров

4. ЦЕНТРАЛНА ЕДИНИЦА ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈА

4.1. Реализирани активности на Централната единица за хармонизација во 2018 година

Во 2018 година, Централната единица за хармонизација се фокусираше на подготовка на "Политика за внатрешната финансиска контрола во јавниот сектор (со Акциски план за периодот од 2019 до 2021 година), како стратешки документ за понатамошен развој на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор.

Со овој документ се утврдени приоритети, мерки и активности, со цел развивање на систем на внатрешни финансиски контроли кои ќе служат како алатка за одговорно, отчетно, успешно и транспарентно управување со средствата на национално и европско ниво.

Овој документ ги комбинира мерките поврзани со ЈВФК и активностите содржани во Стратегијата за реформа на јавната администрација 2018-2022 и Програмата за реформи во управувањето со јавните финансии 2018-2021 и предвидува нови мерки, со цел да се обезбеди понатамошно конзистентно зајакнување на јавната внатрешна финансиска контрола, во следните области: стратешко планирање и планирање на ресурси, раководна отчетност, управување со ризик, контролни активности, известување, комуникација и мониторинг, внатрешна ревизија и финансиска инспекција.

Согласно акцискиот план од Програмата за реформа на управувањето со јавните финансии 2018-2021 во соработка со експерти ангажирани преку РЕСПА се спроведе анализа на постојната регулатива и беше подготвена првична верзија на нацрт-Закон за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, кој е планирано да се донесе до крајот на 2019 година.

На 15 октомври 2018 година, во соработка со Министерството за финансии на Република Хрватска започна реализација на Твининг лајт проект "Понатамошно подобрување на системот за внатрешна контрола", финансиран од ЕУ кој се реализираше до 15 јуни 2019 година. Во рамки на овој проект беше планирано подготвување на Предлог-Закон за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор. Со овој проект, исто така, беше планирано ревидирање и подобрување на постојните методолошки алатки за внатрешна контрола (вклучувајќи ја внатрешната ревизија и финансиското управување и контрола), подготвување нови методолошки алатки (прирачник за раководна отчетност), оценување на потребите за обука на ЦЕХ и клучните буџетски корисници на централно и локално ниво, подготвување и спроведување на програма за обука за финансиското управување и контрола и внатрешна ревизија и обука на обучувачи преку 3-5 работилници, извршување 3 пилот ревизии (ревизија на успешност, ревизија на усогласеност и ИТ ревизија), подобрување на стратешката улога на ЦЕХ за координација на сите поврзани

реформи (РЈА, ПУЈФ, антикорупција), подготвување прирачник за проценка на квалитетот врз основа на ПЕМ ПАЛ моделот, организирање конференција за промовирање на ЈВФК и подобрување на годишното известување за системот на ЈВФК (ФУК/ВР).

4.1.1. Соработка со клучни носители на буџетските реформи и реформата во јавната администрација

ЦЕХ во 2018 година со носителите на буџетските реформи во Министерството за финансии оствари соработка при изготвувањето и спроведувањето на Програма за реформа на УЈФ за периодот од 2018 до 2021 година, која има за цел зајакнување на системот на јавни финансии, промовирање на транспарентноста, отчетноста, фискалната дисциплина и ефикасноста во управувањето и користењето јавни ресурси заради подобрување на обезбедувањето услуги и економски развој.

Во 2018 година продолжи соработката со Министерството за информатичко општество и администрација во рамки на подготвувањето и спроведувањето на „Стратегијата за реформа на јавната администрација за периодот 2018-2022 година“ во делот на Приоритетната област 2 - Јавна служба и управување со човечки ресурси и Приоритетната област 3 - Одговорност, отчетност и транспарентност.

При подготовката на документот "Политика за внатрешната финансиска контрола во јавниот сектор (со Акциски план за периодот од 2019 до 2021 година), беше остварена соработка со носителите на буџетските реформи во Министерството за финансии, Министерството за информатичко општество и администрација и Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија во делот на Приоритет 1: Подобрување на односот меѓу стратешкото планирање и планирање на ресурсите и Приоритет 2: Зајакнување на децентрализираната раководна отчетност.

4.1.2. Активности поврзани со поглавјето 32 - Финансиска контрола

За статусот и реализацијата на мерките и активностите во поглавјето 32 - Финансиска контрола редовно преку Секретаријатот за европски прашања се известува Владата на Република Северна Македонија, а напредокот во ова поглавје е презентираан на состанокот на Поткомитетот за економски и финансиски прашања и статистика, одржан во Скопје на 4 октомври 2018 година.

На 5 декември 2018 година, во ДГ Буџет на Европската комисија во Брисел се одржа објаснувачки состанок (**Explanatory meeting**) за Поглавје 3.32 Финансиска контрола. На состанокот беше нагласена централната улога на спроведувањето на реформите во ЈВФК како мост во спроведувањето на реформите во РЈА и УЈФ.

При ова особено беше ставен акцент на:

Спроведувањето на РЈА во делот на:

- поврзување на секторското стратешко планирање со стратешките приоритети на Владата и финансиските ресурси,

- зајакнување на мониторингот
 - известување за реализација на целите на Владата / институциите и
 - отчетноста на матичните институции(министерствата/агенциите) и
 - делегирање овластувања за донесување одлуки и управување со човечки ресурси (вработувања, отпуштања, плати, унапредувања).

Спроведувањето на реформите во УЈФ во делот на:

- Формулирање на буџетот
- Извршување на буџетот
- Јавните набавки и
- Финансиското известување

4.2. Активности на Централната единица за хармонизација во 2019 година

Во 2019 година, Централната единица за хармонизација е фокусирана на спроведување на "Политика за внатрешната финансиска контрола во јавниот сектор (со Акциски план за периодот од 2019 до 2021 година) како стратешки документ за понатамошен развој на системот за внатрешна контрола во јавниот сектор, која Владата ја донесена на 12 март 2019 година.

Во првата половина на 2019 година, исто така, Централната единица за хармонизација го реализира Твининг лајт проектот "Понатамошно подобрување на системот за внатрешна контрола" финансиран од ЕУ (ИПА), во соработка со Министерството за финансии на Република Хрватска, кој заврши на 15 јуни 2019 година.

Во соработка со проектот:

- изготвен е Нацрт - Закон за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор
- подготвени се нови прирачници и упатства за практично спроведување на финансиското управување и контрола (ФУК) и внатрешна ревизија (ВР)
- спроведени се пилот внатрешни ревизии во три буџетски организации
- подготвена е нова методологија за следење и проверка на квалитетот на воспоставениот систем на ФУК и ВР
- подготвени се нацрт програми за континуирана обука за вработените во ФУК и ВР
- организирани се обуки за вработените во ФУК и за внатрешните ревизори од централно и локално ниво, на кои присуствуваа вкупно 528 учесници.

Во втората половина на 2019 година, активностите на Централната единица за хармонизација ќе бидат насочени кон:

- спроведување на мерките и активностите од документот „Програма за реформи во управувањето со јавните финансии 2018-2021“ и "Политика за внатрешната финансиска контрола во јавниот сектор (со Акциски план за периодот од 2019 до 2021 година) планирани за 2019 година, како што се:
- донесување Закон за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор;

- спроведување проценка на контролните активности во постигнување на целите, спречувањето измама и корупција во јавните набавки и спречување на понатамошно креирање долгови во една пилот институција, во соработка со Националната академија за финансии и економија на Кралството Холандија.

5. ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

Понатамошното унапредување на системот на **финансиско управување и контрола**, потребно е да биде насочено кон:

- Подобрување на годишното известување преку воспоставување годишно известување ориентирано кон утврдување и отстранување на слабостите и неправилностите, проширување на обврската за изготвување годишен извештај (покрај за буџетските и за вонбуџетските корисници) и воведување обврска вонбуџетските корисници, годишните извештаи да ги доставуваат до матичното министерство/буџетскиот корисник.
- Ослободување на малите буџетски корисници од задолжително основање на ЕФП, а назначување лице за координација на развојот на финансиското управување и контрола.
- Поврзување на секторското стратешко планирање со стратешките приоритети на Владата и финансиските ресурси во среднорочното буџетско планирање и воспоставување каскаден модел на цели во стратешките и годишните планови.
- Подобрување на известувањето и проширување на улогата на матичните министерства/буџетски корисници во спречување/намалување на ризиците во институциите од нивната целокупна надлежност.
- Донесување/ажурирање процедури за клучните процеси во финансиското управување и контрола, како и уредување на начинот на соработка со буџетските корисници од втора линија.
- Понатамошен развој на сметководствениот систем, дефинирање начин за размена на информации помеѓу матичната институција и институциите во надлежност и воспоставување систем за комуникација со граѓаните, односно со корисниците на услуги преку кој можат да дадат предлози за подобрување во давањето услуги.
- Зајакнување на делегирањето на овластувања на раководителите за донесување одлуки и управување со човечки ресурси, подобрување на известувањето за реализација на целите и зајакнување на отчетноста на матичните министерства/буџетски корисници.

Идните активности за унапредување на **внатрешната ревизија**, потребно е да биде насочен кон:

- Зајакнување на ЕВР во матичните министерства/буџетски корисници во спроведувањето на внатрешна ревизија кај субјектите во нивна надлежност

- Окрупнување на ЕВР преку промена на критериумите за воспоставување на ЕВР согласно кои малите буџетски корисници ќе бидат ослободени од обврската за основање на ЕВР
- Подобрување на квалитетот на дадените препораки и зголемување на знаењата и вештините на ревизорите за спроведување на посложени ревизии (успешност во реализација на програмите и проектите, јавни набавки, управување со имотот, ИТ ревизии, финансиски ревизии и ревизии поврзани со програмите на ЕУ и друго), преку организирање обуки и соодветни пилот ревизии.
- Зајакнување на улогата на Централната единица за хармонизација во спроведување проверки на квалитетот на работењето на ЕВР.
- Зголемување на бројот на овластени внатрешни ревизори во јавниот сектор преку организирање и спроведување на испит за стекнување на национален сертификат за внатрешен ревизор во јавниот сектор.
- Ажурирање на прописите и методологијата за работа на внатрешните ревизори.

Врз основа на изнесеното, Министерството за финансии предлага Владата на Република Северна Македонија да го разгледа Годишниот извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2018 година и да го донесе следниот:

ЗАКЛУЧОК

Владата на Република Северна Македонија го разгледа и усвои Годишниот извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2018 година како материјал за информирање.

ПРИЛОЗИ

1. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле
Годишен финансиски извештај

Р.бр.	Име на институција
1	Кабинет на претседателот на Република Северна Македонија
2	Комисија за заштита од дискриминација
3	Уставен суд на Република Северна Македонија
4	Секретаријат за европски прашања
5	Агенција за примена на јазикот
6	Биро за застапување на РСМ пред Европскиот суд за човекови права
7	Инспекторат за употреба на јазиците
8	Државен девизен инспекторат
9	Министерство за економија
10	Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија
11	Државен завод за заштита на индустриска сопственост
12	Државен инспекторат за животна средина
13	Државен инспекторат за транспорт
14	Државен комунален инспекторат
15	Државен инспекторат за земјоделство
16	Државен инспекторат за труд
17	Министерство за здравство
18	Државен инспекторат за локална самоуправа
19	Комисија за односи со верски заедници и религиозни групи

Р.бр.	Единица на локална самоуправа	Р.бр.	Единица на локална самоуправа	Р.бр.	Единица на локална самоуправа
1.	Арачиново	9.	Конче	17.	Ранковце
2.	Богданци	10.	Липково	18.	Росоман
3.	Василево	11.	Лозово	19.	Сарај
4.	Демир Капија	12.	Маврово и Ростуше	20.	Старо Нагоричане
5.	Дојран	13.	Неготино	21.	Студеничани
6.	Желино	14.	Ново Село	22.	Теарце
7.	Карбинци	15.	Охрид	23.	Чаир
8.	Кичево	16.	Петровец	24.	Чашка

2. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат основано посебна
единица за финансиски прашања

Р.бр.	Име на институција
1	Комисија за заштита од дискриминација
2	Секретаријат за спроведување на рамковниот договор
3	Инспекциски совет
4	Дирекција за заштита и спасување
5	Управа за финансиска полиција
6	Државен девизен инспекторат
7	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони

8	Државен инспекторат за техничка инспекција
9	Државен инспекторат за животна средина
10	Државен комунален инспекторат
11	Државен инспекторат за труд
12	Државен, санитарен и здравствен инспекторат
13	Биро за застапување на РСМ пред Европскиот суд за човекови права
14	Агенција за примена на јазикот
15	Инспекторат за употреба на јазиците

Р.бр.	Единица на локална самоуправа
1	Арачиново
2	Велес
3	Врапчиште
4	Градско
5	Дебарца
6	Долнени
7	Желино
8	Зелениково
9	Зрновци
10	Кавадарци
11	Карбинци
12	Кочани
13	Крива Паланка
14	Неготино
15	Охрид
16	Петровец
17	Сарај
18	Струмица
19	Студеничани

3.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат назначено раководители на единиците за финансиски прашања

Р.бр.	Име на институција
1.	Комисија за заштита на конкуренција
2.	Регулаторна комисија за домување
3.	Комисија за заштита од дискриминација
4.	Уставен суд на Република Северна Македонија
5.	Централно правобранителство на Република Северна Македонија
6.	Секретаријат за спроведување на рамковниот договор
7.	Агенција за управување со одземен имот
8.	Инспекциски совет
9.	Дирекција за безбедност на класифицирани информации
10.	Дирекција за заштита и спасување
11.	Државен девизен инспекторат
12.	Агенција за промоција и поддршка на туризмот
13.	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони
14.	Државен инспекторат за техничка инспекција
15.	Државен завод за заштита на индустриска сопственост

16.	Државен инспекторат за животна средина
17.	Државен инспекторат за транспорт
18.	Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
19.	Државен комунален инспекторат
20.	Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство
21.	Државен инспекторат за земјоделство
22.	Државен инспекторат за шумарство и ловство
23.	Државен инспекторат за труд
24.	Министерство за образование и наука
25.	Национална агенција за европски образовни програми и мобилност
26.	Министерство за информатичко општество и администрација
27.	Државен, санитарен и здравствен инспекторат
28.	Државен инспекторат за локална самоуправа
29.	Комисија за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер
30.	Комисија за односи со верските заедници и религиозни групи
31.	Биро за регионален развој
32.	Судски совет на Република Северна Македонија
33.	Државна комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка
34.	Биро за застапување на РСМ пред европскиот суд за човекови права
35.	Агенција за примена на јазикот
36.	Инспекторат за употреба на јазиците

Р.бр.	Единица на локална самоуправа
1.	Струмица
2.	Боговиње
3.	Конче
4.	Македонска Каменица
5.	Арачиново
6.	Дојран
7.	Ново село
8.	Аеродром
9.	Брвеница
10.	Велес
11.	Виница
12.	Врапчиште
13.	Гевгелија
14.	Крива Паланка
15.	Свети Николе
16.	Чучер – Сандево
17.	Градско
18.	Неготино
19.	Пехчево
20.	Вевчани
21.	Зелениково
22.	Зрновци
23.	Карбинци
24.	Петровец
25.	Пласница
26.	Студеничани
27.	Сарај

28.	Шуто Оризари
29.	Долнени
30.	Дебарца
31.	Кавадарци
32.	Кочани
33.	Охрид
34.	Чаир
35.	Бутел
36.	Чешиново - Облешево

4.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат назначено одговорен сметководител

Р.бр.	Име на институција
1.	Совет за унапредување и надзор на ревизија
2.	Уставен суд на Република Северна Македонија
3.	Агенција за примена на јазикот
4.	Инспекторат за употреба на јазиците
5.	Управа за финансиска полиција
6.	Државен девизен инспекторат
7.	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони
8.	Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
9.	Државен комунален инспекторат
10.	Државен инспекторат за труд
11.	Државен, санитарен и здравствен инспекторат

Р.бр.	Единица на локална самоуправа
1.	Општина Арачиново
2.	Општина Боговиње
3.	Општина Вевчани
4.	Општина Дојран
5.	Општина Зелениково
6.	Општина Зрновци
7.	Општина Карбинци
8.	Општина Конче
9.	Општина Кратово
10.	Општина Маврово и Ростуше
11.	Општина Могила
12.	Општина Неготино
13.	Општина Новаци
14.	Општина Ново Село
15.	Општина Петровец
16.	Општина Ранковце
17.	Општина Сарај
18.	Општина Сопиште
19.	Општина Студеничани
20.	Општина Шуто Оризари

5. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат донесено Стратегија за управување со ризици

Р.бр.	Име на институција
1.	Собрание на Република Северна Македонија
2.	Државна изборна комисија
3.	Комисија за заштита на конкуренцијата
4.	Регулаторна комисија за домување
5.	Комисија за заштита од дискриминација
6.	Уставен суд на Република Северна Македонија
7.	Служба за општи и заеднички работи
8.	Секретаријат за спроведување на рамковен договор
9.	Агенција за управување со одземен имот
10.	Агенција за примена на јазикот
11.	Министерство за одбрана
12.	Дирекција за заштита и спасување
13.	Управа за водење на матичните книги
14.	Инспекторат за употреба на јазиците
15.	Државен девизен инспекторат
16.	Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија
17.	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони
18.	Државен пазарен инспекторат
19.	Министерство за животна средина и просторно планирање
20.	Државен инспекторат за животна средина
21.	Државен комунален инспекторат
22.	Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој
23.	Државен, санитарен и здравствен инспекторат
24.	Државен инспекторат за локална самоуправа
25.	Агенција за иселеништво
26.	Државен архив на Република Северна Македонија
27.	Академија на науките и уметностите на Република Северна Македонија
28.	Биро за регионален развој
29.	Судски совет на Република Северна Македонија
30.	Јавно обвинителство на Република Северна Македонија

Р.бр	Единица на локална самоуправа
1.	Општина Арачиново
2.	Општина Богданци
3.	Општина Боговиње
4.	Општина Босилово
5.	Општина Брвеница
6.	Општина Василево
7.	Општина Велес
8.	Општина Врапчиште
9.	Општина Гевгелија
10.	Општина Градско
11.	Општина Дебар
12.	Општина Дебарца
13.	Општина Делчево

14.	Општина Демир Капија
15.	Општина Демир Хисар
16.	Општина Дојран
17.	Општина Долнени
18.	Општина Желино
19.	Општина Зелениково
20.	Општина Зрновци
21.	Општина Кавадарци
22.	Општина Кисела Вода
23.	Општина Кичево
24.	Општина Конче
25.	Општина Липково
26.	Општина Лозово
27.	Општина Маврово и Ростуше
28.	Општина Македонска Каменица
29.	Општина Могила
30.	Општина Неготино
31.	Општина Новаци
32.	Општина Ново Село
33.	Општина Пехчево
34.	Општина Пласница
35.	Општина Радовиш
36.	Општина Ранковце
37.	Општина Росоман
38.	Општина Сарај
39.	Општина Свети Николе
40.	Општина Сопиште
41.	Општина Старо Нагоричане
42.	Општина Студеничани
43.	Општина Теарце
44.	Општина Тетово
45.	Општина Чаир
46.	Општина Чашка

6.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат изготвено Регистар на ризици

Р.бр.	Име на институција
1.	Кабинет на претседателот на Република Северна Македонија
2.	Собрание на Република Северна Македонија
3.	Државен завод за ревизија
4.	Државна изборна комисија
5.	Комисија за заштита на конкуренцијата
6.	Регулаторна комисија за домување
7.	Комисија за заштита од дискриминација
8.	Државна комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка
9.	Уставен суд на Република Северна Македонија
10.	Генерален секретаријат на Влада на Република Северна Македонија
11.	Служба за општи и заеднички работи

12.	Секретаријат за спроведување на рамковен договор
13.	Агенција за управување со одземен имот
14.	Агенција за примена на јазикот
15.	Министерство за одбрана
16.	Дирекција за заштита и спасување
17.	Министерство за внатрешни работи
18.	Управа за водење на матичните книги
19.	Инспекторат за употреба на јазиците
20.	Управа за финансиска полиција
21.	Дирекција за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати
22.	Државен девизен инспекторат
23.	Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија
24.	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони
25.	Државен пазарен инспекторат
26.	Државен инспекторат за техничка инспекција
27.	Државен завод за заштита на индустриска сопственост
28.	Министерство за животна средина и просторно планирање
29.	Државен инспекторат за животна средина
30.	Државен инспекторат за транспорт
31.	Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
32.	Државен комунален инспекторат
33.	Државен инспекторат за труд
34.	Биро за развој на образованието
35.	Државен, санитарен и здравствен инспекторат
36.	Државен инспекторат за локална самоуправа
37.	Агенција за иселеништво
38.	Комисија за односи со верски заедници и религиозни групи
39.	Државен архив на Република Северна Македонија
40.	Академија на науките и уметностите на Република Северна Македонија
41.	Биро за регионален развој
42.	Судски совет на Република Северна Македонија
43.	Јавно обвинителство на Република Северна Македонија
44.	Агенција за вработување на Република Северна Македонија

Р.бр.	Единица на локална самоуправа
1.	Арачиново
2.	Битола
3.	Богданци
4.	Боговиње
5.	Босилово
6.	Брвеница
7.	Василево
8.	Велес
9.	Виница
10.	Врапчиште
11.	Гевгелија
12.	Градско
13.	Дебар
14.	Дебарца

15.	Делчево
16.	Демир Капија
17.	Демир Хисар
18.	Дојран
19.	Долнени
20.	Желино
21.	Зелениково
22.	Зрновци
23.	Кавадарци
24.	Кисела Вода
25.	Кичево
26.	Конче
27.	Крива Паланка
28.	Липково
29.	Лозово
30.	Маврово и Ростуше
31.	Македонска Каменица
32.	Могила
33.	Неготино
34.	Новаци
35.	Ново Село
36.	Петровец
37.	Пехчево
38.	Пласница
39.	Радовиш
40.	Ранковце
41.	Росоман
42.	Сарај
43.	Свети Николе
44.	Сопиште
45.	Старо Нагоричане
46.	Струга
47.	Студеничани
48.	Теарце
49.	Тетово
50.	Чашка
51.	Штип

7.Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешна ревизија

Р.бр.	Име на институција
1.	Кабинет на претседателот на Република Северна Македонија
2.	Државна изборна комисија
3.	Комисија за заштита на конкуренцијата
4.	Регулаторна комисија за домување
5.	Комисија за заштита од дискриминација
6.	Државна комисија за одлучување во управна постапка од работен однос во втор степен
7.	Уставен суд на Република Северна Македонија
8.	Секретаријат за законодавство

9.	Секретаријат за европски прашања
10.	Секретаријат за спроведување на рамковен договор
11.	Агенција за примена на јазикот
12.	Управа за извршување на санкции
13.	Управа за водење на матичните книги
14.	Биро за застапување на РСМ пред Европскиот суд за човекови права
15.	Инспекторат за употреба на јазиците
16.	Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија
17.	Државен девизен инспекторат
18.	Агенција за промоција и поддршка на туризмот
19.	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони
20.	Државен пазарен инспекторат
21.	Државен инспекторат за техничка инспекција
22.	Државен инспекторат за животна средина
23.	Државен инспекторат за транспорт
24.	Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
25.	Државен комунален инспекторат
26.	Државен инспекторат за земјоделство
27.	Државен инспекторат за труд
28.	Биро за развој на образованието
29.	Државен санитарен и здравствен инспекторат
30.	Државен инспекторат за локална самоуправа
31.	Агенција за иселеништво
32.	Комисија за односи со верски заедници и религиозни групи
33.	Биро за судски вештачења
34.	Јавно обвинителство на Република Северна Македонија

Р. бр.	Институција
1.	Општина Долнени
2.	Општина Чаир
3.	Општина Кичево
4.	Општина Арачиново
5.	Општина Богданци
6.	Општина Босилово ¹¹
7.	Општина Брвеница
8.	Општина Василево
9.	Општина Гевгелија
10.	Општина Демир Капија
11.	Општина Желино
12.	Општина Карпош ¹²
13.	Општина Конче
14.	Општина Дебар
15.	Општина Карбинци
16.	Општина Маврово и Ростуше
17.	Општина Неготино
18.	Општина Ново Село
19.	Општина Петровец
20.	Општина Пласница ¹³

¹¹ Не е доставен извештај, има известување бр. 03-156/1 од 23.01.2017 година дека имаат основано одделение за внатрешна ревизија

¹² Известување дека немаат внатрешен ревизор и нема да доставуваат Извештај

¹³ Има известување дека Извештајот за внатрешна ревизија ќе биде доставен од општина Кичево, со кои имаат договор

21.	Општина Дебарца
22.	Општина Ранковце
23.	Општина Сарај
24.	Општина Старо Нагоричане
25.	Општина Студеничани
26.	Општина Теарце
27.	Општина Дојран